

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

10–14. jun 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun, 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 14. 6. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.431,60	1,58%	22,72%
Dow Jones Industrial	SAD	38.589,16	-0,54%	12,15%
NASDAQ	SAD	17.688,88	3,24%	28,34%
Dax 30	Nemačka	18.002,02	-2,99%	10,51%
CAC 40	Francuska	7.503,27	-6,23%	2,91%
FTSE 100	Velika Britanija	8.146,86	-1,19%	6,80%
NIKKEI 225	Japan	38.814,56	0,34%	15,91%
Shanghai Composite	Kina	3.032,63	-0,61%	-6,77%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,76%	-32,2	-36,7
	10y	2,36%	-25,9	-14,5
Francuska	2y	3,05%	-10,9	-24,4
	10y	3,12%	2,7	10,5
Španija	2y	3,10%	-15,4	-26,3
	10y	3,29%	-5,5	-15,0
Italija	2y	3,52%	-6,8	-16,5
	10y	3,93%	-2,9	-19,8
UK	2y	4,17%	-22,5	-73,6
	10y	4,06%	-20,6	-32,8
SAD	2y	4,71%	-18,3	6,3
	10y	4,22%	-21,2	50,6
Kanada	2y	3,84%	-14,4	-65,1
	10y	3,28%	-18,3	-4,8
Japan	2y	0,30%	-4,3	36,7
	10y	0,94%	-3,3	51,4

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0701	-0,96%	-2,22%	USD/EUR	0,9345	0,97%	2,27%
EUR/GBP	0,8435	-0,68%	-1,55%	USD/GBP	0,7882	0,29%	0,69%
EUR/CHF	0,9530	-1,58%	-2,31%	USD/CHF	0,8906	-0,62%	-0,09%
EUR/JPY	168,34	-0,56%	9,62%	USD/JPY	157,32	0,41%	12,12%
EUR/CAD	1,4693	-1,07%	1,45%	USD/CAD	1,3731	-0,10%	3,76%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,66%	-25,0	51,5	5,31%	-2,0	25,0	5,20%	0,0	77,2	1,45%	0,2	1,2
1M	3,58%	-10,0	22,9	5,33%	0,4	24,1	5,20%	0,1	53,7	1,45%	0,1	1,2
3M	3,72%	-4,4	16,8	5,34%	1,0	12,8	5,17%	-0,7	28,9	1,47%	-1,8	9,2
6M	3,74%	0,0	-8,3	5,28%	0,5	-1,3	5,12%	-1,0	-8,2	1,59%	-0,9	42,1
12M	3,67%	-2,9	-29,3	5,05%	-2,2	-17,0	4,98%	-1,0	-59,1	1,65%	0,0	102,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka *

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	-0,25	6. 6. 2024.	18. 7. 2024.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	31. 7. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	20. 6. 2024.	5,25
Banka Kanade	4,75	-0,25	5. 6. 2024.	24. 7. 2024.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,50	-0,25	21. 3. 2024.	20. 6. 2024.	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,25%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,96% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0668 do 1,0852 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0701 do 1,0844 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak je evro oslabio prema dolaru, nakon što su objavljeni rezultati izbora za Evropski parlament. Najviše glasova u Francuskoj dobila je stranka desnice, Nacionalno okupljanje, dvostruko više od Makronove partije, što je bio povod da francuski predsednik Makron raspiše vanredne parlamentarne izbore u toj zemlji.

U utorak je dolar jačao usled očekivanja podataka o inflaciji u SAD koji su objavljeni narednog dana. Glavni ekonomista ECB-a Lejn izjavio je da su prisutni inflatorni pritisci koji bi mogli da utiču na odluku ECB-a da zadrži kamatne stope na restriktivnom nivou i dodao da se zvaničnici ECB-a nisu obavezali unapred na određenu putanju kretanja monetarne politike i da će odluke zavisiti od podataka koji budu objavljeni. Međutim, ovo nije značajnije uticalo na kretanje valutnog para.

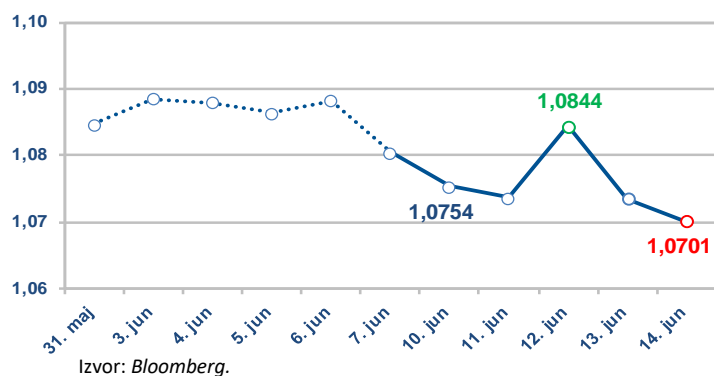
U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,96%

U sredu je dolar oslabio prema evru nakon objavljivanja podatka o inflaciji u SAD, koji je pokazao da su potrošačke cene ostale nepromenjene u maju u odnosu na prethodni mesec (očekivan rast od 0,1%, prethodno 0,3%), dok je godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila 3,3%, ispod očekivanja i podatka iz prethodnog meseca (oba su iznosila 3,4%). Na dnevnom nivou, kurs EUR/USD zabeležio je rast i na kraju dana se našao na nivou od 1,0844 američka dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

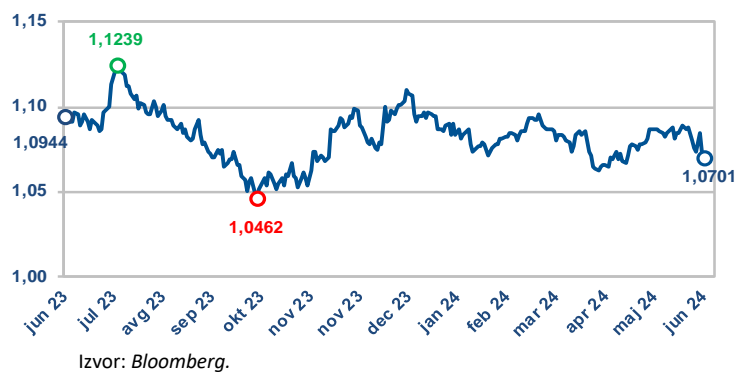
Nakon zatvaranja evropske sesije trgovanja, održan je sastanak FED-a, na kome je referentna kamatna stopa zadržana na nepromenjenom nivou (5,25–5,50%). FED je povećao projekcije kamatne stope za 2024. i 2025. godinu i za dugi rok. Projekcije rasta BDP-a ostale su nepromenjene, dok su projekcije inflacije i bazne inflacije povećane za 2024. i 2025. godinu. Nakon sastanka i objavljenih revidiranih projekcija, dolar je ojačao prema evru.

U četvrtak je dolar nastavio da jača uprkos slabijim objavljenim podacima o proizvođačkim cenama u SAD. Proizvođačke cene u SAD su na godišnjem nivou više za 2,2% u maju, što je ispod očekivanja (2,5%) i podatka iz aprila (2,3%). Pored toga, objavljen je i broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završila 8. juna povećan sa 229 hiljada na 242 hiljade, čime se našao na najvišem nivou od sredine avgusta prošle godine, dok se očekivalo da iznosi 225 hiljada.

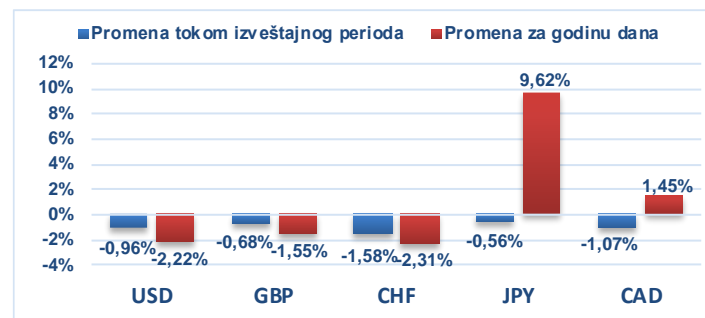
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

U petak je evro oslabio, pre svega usled visokog nivoa političke neizvesnosti u Francuskoj kako se približavaju vanredni parlamentarni izbori i zabrinutosti da bi nova vlada mogla pogoršati fiskalnu situaciju u Francuskoj. Krajem dana, kurs EUR/USD je delimično nadoknadio gubitke nakon objavljivanja indeksa poverenja potrošača Univerziteta u Mičigenu, koji je, prema preliminarnim podacima za jun, smanjen sa 69,1 na 65,6, dok se očekivao rast na 72,0.

Kurs EUR/USD je u petak na dnevnom nivou zabeležio pad, a izveštajni period završio je na nivou od 1,0701 američki dolar za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD smanjeni su duž cele krive, posebno na delu od dve godine i duže. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 18 b.p., na 4,71%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 21 b.p., na 4,22%.

Prinosi su tokom izveštajnog perioda smanjeni, najvećim delom usled objavljenih podataka o rastu potrošačkih i proizvođačkih cena, koji su bili ispod očekivanja, ukazavši na nastavak usporavanja inflacije. FED je na sastanku zadržao kamatne stope, a predsednik Paul je izjavio da je poslednji izveštaj o inflaciji povećao uverenje FED-a da se inflacija kreće ka nivou cilja u planiranom vremenskom periodu.

FED je na sastanku koji je završen 12. juna zadržao referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou (raspon 5,25–5,50%), uz nastavak smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a prema ranije utvrđenom tempu. U izveštaju sa sastanka se navodi da je nastavljen solidan rast ekonomske aktivnosti u SAD, dok je rast broja zaposlenih ostao snažan. U izveštaj je dodato da je u poslednjih nekoliko meseci „ostvaren umeren napredak” ka postizanju cilja inflacije od 2%, za razliku od prethodnog izveštaja, kada je navedeno da je u poslednjih nekoliko meseci „izostao dalji napredak” ka postizanju cilja inflacije od 2%.

Godišnja inflacija u SAD u maju iznosila 3,3%, ispod očekivanja (3,4%), nakon rasta od 3,4% u aprilu

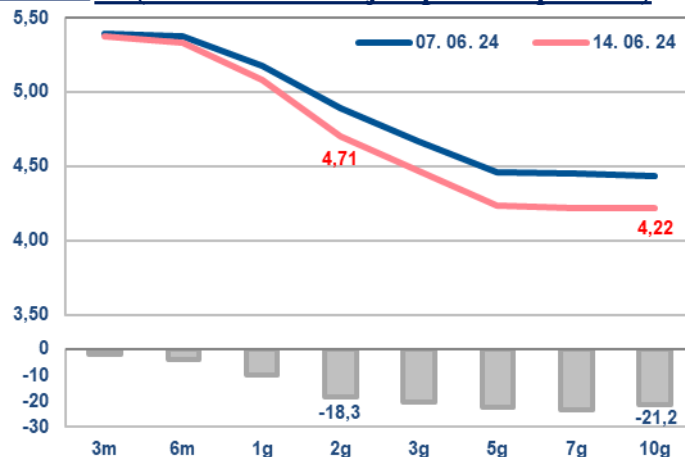
Na sastanku su objavljene i ažurirane projekcije makroekonomskih pokazatelja. Projekcije inflacije su povećane za 2024. (sa 2,4% na 2,6%) i 2025. (sa 2,2% na 2,3%), dok su ostale nepromenjene za 2026. (2,0%), a projekcije rasta BDP-a nepromenjene su za sve tri godine (očekuje se rast od 2,1% za 2024, 2,0% za 2025. i 2026). Pored toga, povećane su projekcije referentne kamatne stope za kraj 2024. (sa 4,6% na 5,1%) i 2025. (sa 3,9% na 4,1%), kao i na dugi rok (sa 2,6% na 2,8%), dok je za 2026. stopa ostala nepromenjena (3,1%).

Potrošačke cene u SAD u maju su nepromenjene u odnosu na prethodni mesec, dok je očekivan rast od 0,1%, nakon rasta od 0,3% u aprilu. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,3%, što je ispod očekivanja (3,4%), nakon rasta od 3,4% s kraja prethodnog meseca. Bazna inflacija je u maju iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,3% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 3,4%, takođe ispod očekivanja (3,5%), nakon 3,6% s kraja prethodnog meseca.

Proizvođačke cene u SAD smanjene su za 0,2% u maju u odnosu na prethodni mesec, iako se očekivao rast od 0,1%, nakon rasta od 0,5% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su povećane za 2,2%, ispod očekivanja (2,5%), nakon rasta od 2,3%, s kraja prethodnog meseca. Proizvođačke cene, isključujući volatilne kategorije hrane i energenata, u maju su ostale nepromenjene u odnosu na prethodni mesec, dok je očekivan rast od 0,3%, nakon rasta od 0,5% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, rast je iznosio 2,3%, ispod očekivanja (2,5%), nakon 2,5%, s kraja prethodnog meseca.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

Termin	Promena (u baznim poenima)
3m	0
6m	0
1g	0
2g	-18,3
3g	0
5g	0
7g	0
10g	-21,2

1.10

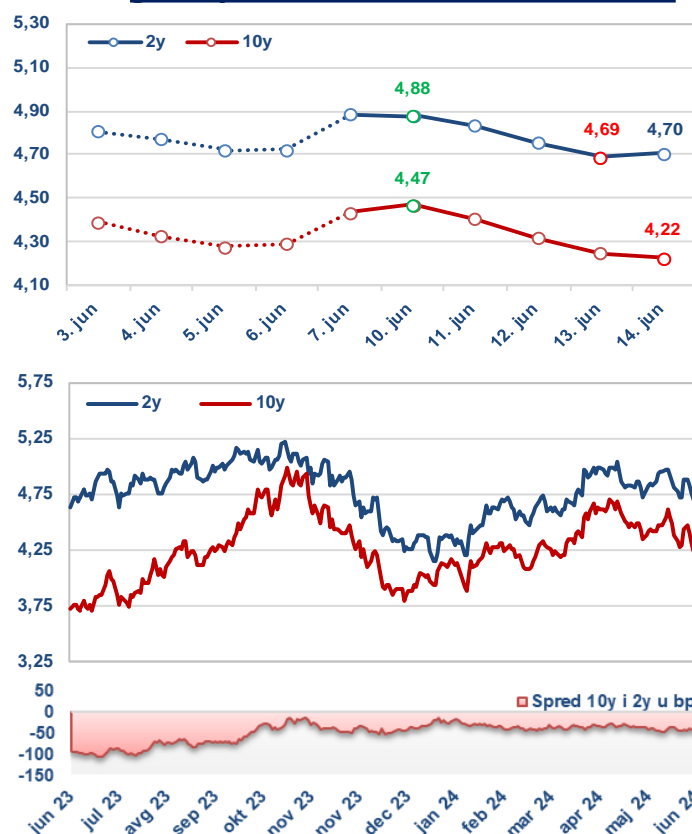
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks potrošačkih cena, G/G	Maj	3,4%	3,3%	3,4%
Indeks proizvođačkih cena, G/G	Maj	2,5%	2,2%	2,3%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Jun	72,0	65,6	69,1

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 32 b.p., na 2,76%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 26 b.p., na 2,36%.

Prinosi su opali tokom perioda usled objavljenih lošijih podataka o potrošačkim i proizvođačkim cenama u SAD. Pored toga, značajna je bila i vest da je na izborima za Evropski parlament stranka desnice (Nacionalno okupljanje) imala dvostruko više glasova od Makronove partije, zbog čega je predsednik Francuske raspisao vanredne parlamentarne izbore. Ovo je dovelo do rasta političke neizvesnosti i zabrinutosti, što je uticalo na rast tražnje za nemačkim državnim obveznicama i posledično do pada prinosa.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u aprilu je smanjena za 0,1%, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon rasta od 0,5% u martu (revidirano sa 0,6%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je manja za 3,0% (očekivano -2,0%), nakon pada od 1,2% s kraja marta (revidirano sa -1,0%).

Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u junu je iznosio 0,3, što je iznad očekivanja (-1,7) i vrednosti u prethodnom mesecu (-3,6), pa se našao na najvišem nivou od februara 2022. godine. Komponenta trenutne situacije je povećana sa -14,3 u maju na -9,0, a komponenta očekivanja za narednih šest meseci povećana je sa 7,8 u maju na 10,0.

Tražnja za nemačkim državnim obveznicama raste usled političke neizvesnosti u Francuskoj

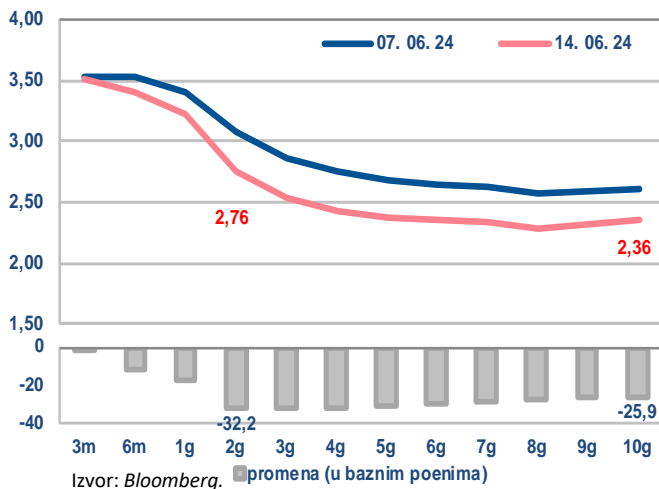
Stopa inflacije u Nemačkoj, prema finalnim podacima, u maju je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine inflacija iznosila 2,8%. Oba podatka su bila u skladu sa očekivanjima i s preliminarnom procenom.

Predsednica ECB-a Lagard izjavila je da će zvaničnici ECB-a možda sačekati više od jednog sastanka pre nego što ponovo smanje kamatne stope. Ona je naglasila da će možda biti neophodno sačekati objavu dodatnih ekonomskih podataka, uključujući podatke o rastu zarada, kao i o korporativnim profitima, koji će biti dostupni tek pred sastanak u septembru.

Glavni ekonomista ECB-a Lejn rekao je da su prisutni inflatorni pritisci u domaćoj inflaciji, inflaciji usluga i u pokazatelju rasta zarada, koji bi mogli da utiču na odluku ECB-a da zadrži kamatne stope na restriktivnom nivou. Dodao je da se zvaničnici ECB-a ne obavezuju unapred na određeni kurs kretanja monetarne politike i da će odluke zavisiti od podataka koji budu naknadno objavljeni.

Zvaničnik ECB-a Kazaks izjavio je da ECB ne sme da dozvoli da se inflacija nađe iznad 2% u 2026. godini. On je naglasio da je prisutan visok nivo neizvesnosti, ali da su zvaničnici ECB-a uvereni da će inflacija nastaviti da se kreće ka ciljanom nivou. Dodao je da članovi ECB-a treba da ostanu oprezni i da prate podatke o rastu zarada, kao i da li će kompanije moći da apsorbuju rast zarada ili će ga preneti na kupce.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

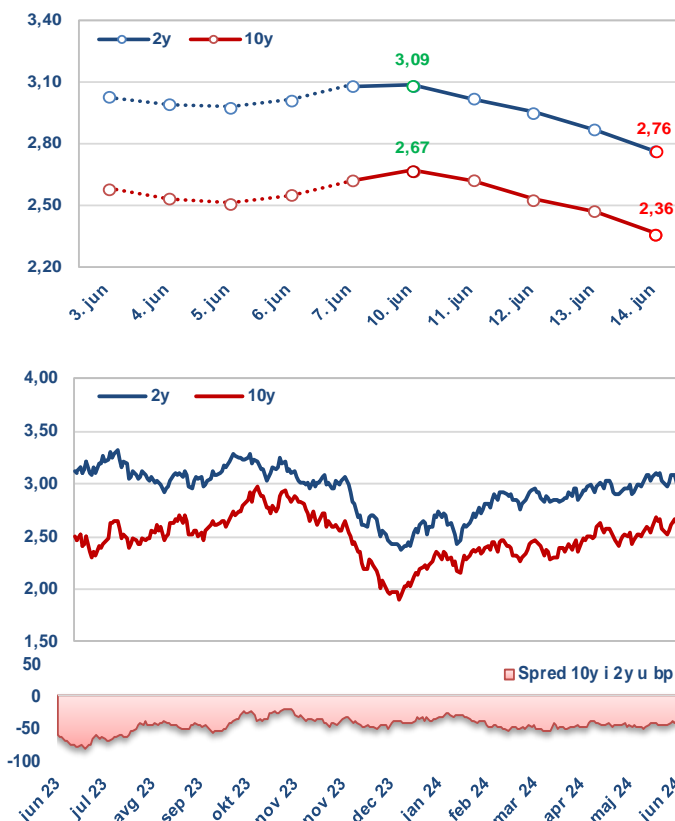

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijska proizvodnja u zoni evra, M/M	April	0,2%	-0,1%	0,5%
Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra	Jun	-1,7	0,3	-3,6
Inflacija u Nemačkoj, G/G, finalno	Maj	2,8%	2,8%	2,8%

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

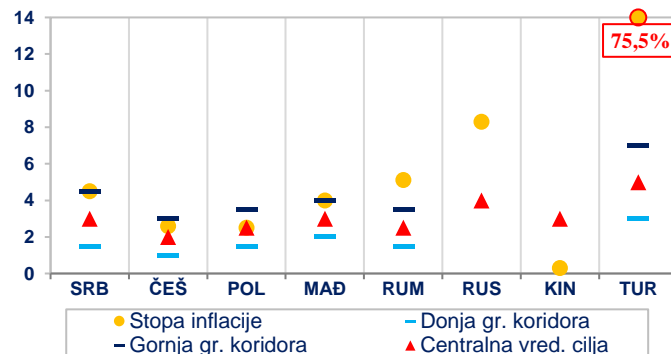
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	6,25	-0,25	13. 6. 2024.	11. 7. 2024.	5,55
Češka (CNB)	5,25	-0,50	2. 5. 2024.	27. 6. 2024.	4,30
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	3. 7. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)**	7,00**	-0,25	18. 6. 2024.	23. 7. 2024.	6,50
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2024.	6,50
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	27. 6. 2024.	49,90
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	26. 7. 2024.	15,40
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / *T3 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa / **Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

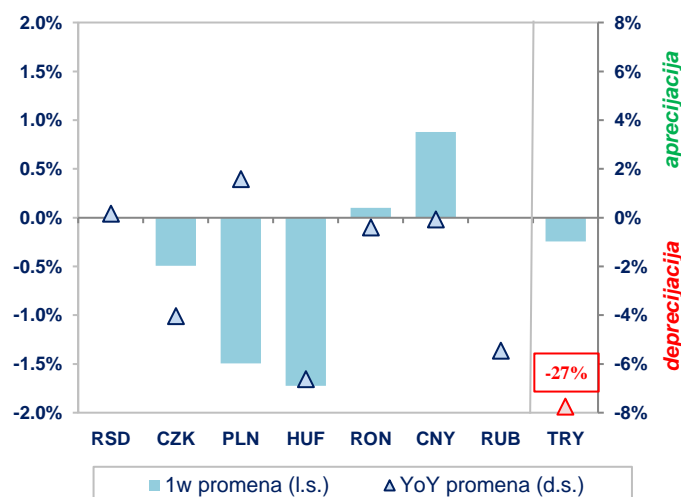
Dešavanja na lokalnim tržištima

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Fitch Ratings* potvrdila je kreditni rejting Mađarske na nivou **BBB**, uz negativne izgledi za njegovo dalje kretanje. Agencija je istakla da negativni izgledi odražavaju rizike u vezi s makroekonomskim politikama i javnim finansijama Mađarske, za koje navode da bi mogli da **ugroze ekonomsku stabilnost i izvrše pritisak na troškove finansiranja**.

U toku izveštajnog perioda, za posmatrane zemlje objavljeni su sledeći makroekonomski podaci:

- **Stopa inflacije u Mađarskoj u maju je iznosila 4,0% YoY** (-0,1% MoM), što je iznad nivoa iz aprila od 3,7% YoY (0,7% MoM), ali ispod očekivanja analitičara od 4,2% YoY (0,1% MoM). **Bazna inflacija u Mađarskoj u maju zabeležila je nivo od 4,0% YoY**, što je isto kao u aprilu;
- **Stopa inflacije u Češkoj u maju je iznosila 2,6% YoY** (0,0% MoM), što je ispod nivoa iz aprila od 2,9% YoY (0,7% MoM), kao i ispod očekivanja analitičara od 2,8% YoY (0,1% MoM). **Bazna inflacija u Češkoj iznosi 2,5% YoY u maju**, što je blago ispod nivoa iz aprila (2,6% YoY);
- **Stopa inflacije u Rumuniji u maju je iznosila 5,1% YoY** (-0,1% MoM) i nalazi se ispod podatka iz aprila od 5,9% YoY (0,1% MoM), kao i znatnije ispod očekivanja analitičara od 5,6% YoY (0,3% MoM). **Bazna inflacija u Rumuniji iznosi 6,3% YoY u maju**, što je ispod nivoa iz aprila od 6,7% YoY;
- **Stopa inflacije u Rusiji u maju je iznosila 8,3% YoY** (0,7% MoM), što je iznad nivoa iz aprila od 7,8% YoY (0,5% MoM) i iznad očekivanja analitičara od 8,1% YoY. **Bazna inflacija je u maju zabeležila nivo od 8,6% YoY** (8,3% YoY u aprilu);
- **Stopa inflacije u Poljskoj je u maju iznosila 2,5% YoY** (0,1% MoM), što je u skladu s preliminarnom procenom (2,4% YoY i 1,1% MoM);
- **Stopa rasta BDP-a u Rusiji je u prvom tromesečju 2024. godine iznosila 5,4% YoY**, što je u skladu s preliminarnom procenom i iznad nivoa iz četvrtog tromesečja 2023. godine od 4,9% YoY.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,890	1,0	-31,0
Češka	4,167	-1,6	-11,2
Poljska	5,692	4,3	-26,9
Mađarska	6,895	17,8	-19,4
Rumunija	6,792	0,6	8,4
Turska	26,040	0,0	1567,0
Kina	2,250	-0,8	-41,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Refinitiv*) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **0,74%** i kretala se u rasponu od 2.299,38 do 2.337,75 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

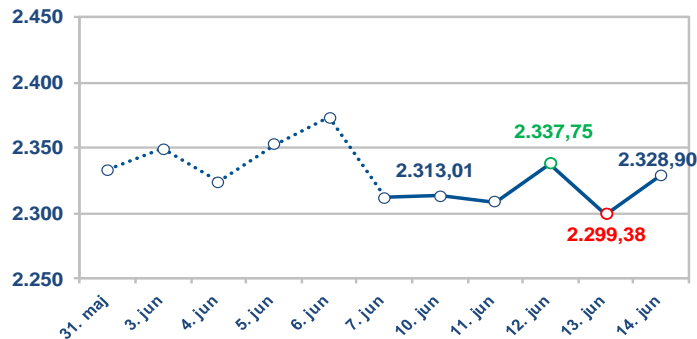
Na rast cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: vesti o povećanoj tražnji za zlatom od strane centralnih banaka i potrošača u Kini; smanjene kamatne stope centralne banke Kanade i ECB-a (obe za po 0,25%), što je podstaklo nade pojedinih tržišnih učesnika oko smanjenja nivoa kamatne stope FED-a; slabiji podaci o inflaciji u SAD koji su sugerisali mogućnost smanjenja stope FED-a, što bi moglo oslabiti vrednost dolara i podstaći rast cena nekamatonske aktive poput zlata, kao i zabrinutost zbog političke situacije u Francuskoj, nakon evropskih i najavljenih vanrednih izbora za parlament Francuske.

Cena zlata porasla za 0,74% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.328,90 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: izjave predstavnika FED-a da bi voleli da vide još nekoliko meseci pozitivnih podataka o inflaciji pre razmatranja smanjenja kamatnih stopa; rast vrednosti dolara; sastanak FED-a i odluka da se zadrži postojeći nivo kamatnih stopa, uz očekivanje samo jednog smanjenja stope u 2024. (u poređenju sa tri smanjenja prognozirana u martu), kao i snižena očekivanja tržišnih učesnika da će FED u skorije vreme znatno ublažiti svoju monetarnu politiku.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cene nafte tipa brent porasla je za **3,77%** i kretala se u rasponu od 81,63 do 82,75 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

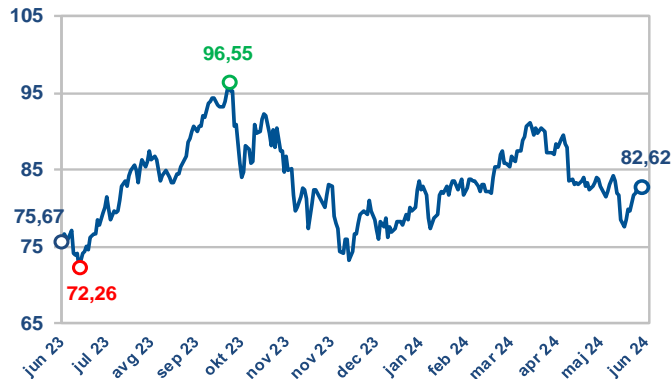
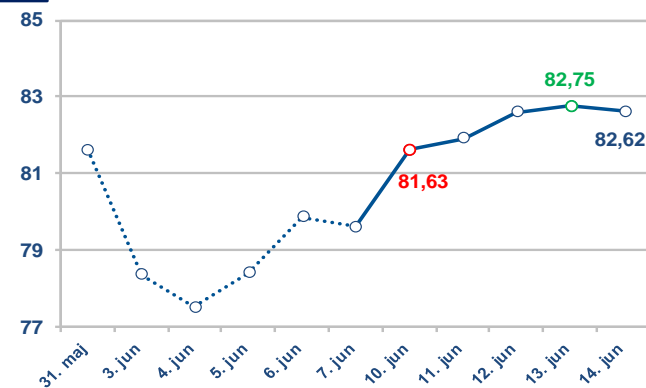
Na rast cene nafte uticali su sledeći faktori: odluka OPEC+ da produži smanjenje proizvodnje nafte uz zadržane projekcije o održivom rastu globalne tražnje za naftom u 2024; pad izvoza nafte i gasa iz Norveške u Evropu zbog oštećenog cevovoda; odluke Banke Kanade i ECB-a da snize kamatne stope, što je, uz slabije ekonomske podatke u SAD, podstaklo nade da će i FED slediti njihov primer; očekivanja Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu proizvodnje prirodnog gasa u SAD i prognoze snažnog rasta globalne tražnje za naftom u 2024.; izveštaj Američkog instituta za naftu (API) o padu nivoa zaliha nafte u SAD, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.

Cena nafte porasla za 3,77% i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,62 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su sledeći faktori: smanjene tenzije na Bliskom istoku; vesti da će izvoz nafte iz Saudijske Arabije za Kinu zabeležiti pad u junu i julu; saopštenje Medunarodne agencije za energetiku (IEA) da se nazire velika prezasićenost ponude jer SAD i druge države koje nisu članice OPEC-a sve više dopunjuju ponudu nafte što može rezultirati velikim suficitom u ovoj deceniji; rast vrednosti dolara, kao i očekivanja odloženog početka smanjenja kamatnih stopa FED-a.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.